

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**AYDIN MİLLETVEKİLİ SAYIN BÜLENT TEZCAN'A AİT 7/37548 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Şap hastalığı, ülkemizin coğrafi konumu nedeniyle endemik olarak seyreden ihbarı mecburi hayvan hastalıkları arasında yer almaktadır. Hastalıkla mücadele kapsamında gerekli tüm iş ve işlemler Bakanlığımızın ilgili birimlerince hassasiyetle yürütülmektedir.

2025 yılında ortaya çıkan şap hastalığında gözlenen vaka artışlarının temel nedeni, hastalığa yol açan şap virüsünün yeni bir serotipinin (SAT-1) uzun yıllar sonra ülkemizde ortaya çıkmış olmasıdır.

Ülkemizde endemik olarak seyreden şap hastalığına karşı yılda iki defa ilkbahar ve sonbahar dönemlerinde aşılama programları yürütülmektedir. 2025 yılı bahar dönemi aşılama çalışmaları Mayıs ayı itibarıyla tamamlanmış olup 2025 Haziran ayında başlatılan sonbahar dönemi şap aşılama kampanyasında ise %99 seviyesinde ülke bazlı aşılama oranı yakalanmıştır.

Risk esaslı olarak ülke bazlı baskın aşılama çalışmaları, il ve bölge bazlı ek aşılama çalışmaları ve mihrak bazlı aşılama çalışmaları yürütülmektedir.

Aşılama çalışmalarıyla birlikte sahadan düzenli olarak numune akışı sağlanmakta, virüsün genetik yapısı takip edilmekte ve değişen genetik yapıya bağlı olarak saha suşu ile uyumlu aşı üretim çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Şap hastalığının yeni varyantına karşı 28,1 milyon doz aşı üretimi tamamlanmış ve il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimize dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Aşı üretim ve uygulama çalışmaları, hastalıkla etkin mücadele kapsamında yoğun şekilde devam etmektedir.

Bölgesel incelemeler neticesinde, hayvan hareketlerinin yoğun olduğu, mera kullanımının yaygınlaştığı ve hayvanlar arasında doğrudan temasın yüksek olduğu bölgelerde, hastalığın bulaşma hızı daha yüksek seyretmektedir.

Salgın niteliği taşıyan bir hayvan hastalığının tespit edilmesi durumunda, mihraklarda koruma ve gözetim bölgesi oluşturulmakta, hastalık sönüşü yapılarına kadar da belirlenen sınırlar içerisinde hayvan giriş ve çıkışları yasaklanmakta ve hastalık mihrakını çevreleyen koruma ve gözetim bölgelerinde bulunan tüm duyarlı hayvanlar aşılanmaktadır. Hastalık hakkında paydaşlara yönelik bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapılmakta, mihraklarda ise temizlik ve dezenfeksiyon işlemleri büyük bir hassasiyetle gerçekleştirilmektedir.

Hayvan pazarları, kesimhaneler ve kurbanlık satış yerleri ile kesim yerlerine; il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerinden alınan veteriner sağlık raporu ile sevk edilen tüm hayvanlar, sağlık taramasından geçirilerek gönderilmektedir. Yapılan kontroller sonucunda hastalık tespit edilen hayvanlar hakkında ilgili mevzuat kapsamında gerekli iş ve işlemler uygulanmaktadır.

Ülke genelinde hayvan nakillerinden önce tüm hayvanların sağlık kontrolleri “Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik” kapsamında yapılmaktadır. Ayrıca Veteriner Yol Kontrol ve Denetim İstasyonları 7/24 çalışmaktadır.

Hayvan pazarlarının kapatılmasının yanı sıra, yapılan epidemiyolojik çalışmalar doğrultusunda riskli illerde, Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararları ile il içi ve il dışı hayvan hareketlerine kısıtlamalar getirilmiştir. Bu kısıtlamalara uymayarak kontrolsüz hayvan hareketinde bulunan kişilere, il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerince 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun ilgili maddeleri kapsamında cezai işlemler uygulanmaktadır.

Ülke genelinde yürütülen yoğun aşılama, karantina ve saha denetimleri sayesinde hastalığın yayılımı büyük oranda sınırlandırılmıştır. Aşılama oranı yüzde 85’in üzerine çıkan çoğu ilimizde hayvan pazarları açılmıştır. Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararları ile risk

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

durumu göz önünde tutularak ve önlem amaçlı olarak hayvan pazarı kapatılması kararları da mihrak alanlarından bağımsız olarak alınabilmektedir.

Şap hastalığı, aşıları ari bölgeler haricinde tazminat kapsamında bulunmamaktadır.

Ülkemizde şap hastalığından etkilenen hayvan sayısı ile ekonomik kayıplar, epidemiyolojik veri toplama yöntemleri ile eş zamanlı olarak tasnif edilmekte olup hastalığın söndürülmesini takiben reel sonuçlar ortaya çıkacaktır.

Bakanlığımızın şap hastalığı nedeniyle hayvanların erken kesime sevk edilmesine yönelik bir uygulaması bulunmamaktadır. Ülkemizde görülen SAT-1 tipi şap salgınının et arzı ve fiyatları üzerinde olumsuz bir etkisinin olmayacağı değerlendirilmektedir.

Güçlü hayvancılık altyapımız, yürütülen stratejiler ve desteklemeler sayesinde üretim dengesi korunmakta, kırmızı et üretimi ve fiyatlarında herhangi bir olumsuzluk yaşanmamaktadır. Ayrıca Bakanlığımız, piyasaları sürekli izleyerek tüketici ve üretici aleyhine gelişebilecek durumlara karşı gerekli tedbir ve müdahaleleri ivedilikle uygulamaktadır.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında; Hastalıklardan arılık belgesine sahip ve bio-güvenlik önlemlerini almış işletmelerde, sigortalanabilir nitelikteki tüm hayvanların sigortalanması koşuluyla şap hastalığı “Geniş Kapsamlı” tarifede isteğe bağlı olarak teminat dahilinde olup %50 devlet prim desteğine ilave %15 ari işletme indirimi de uygulanmaktadır.

2025 Yılı Hayvan Hastalıkları ile Mücadele Programı sonbahar dönemi şap aşılama kampanyası kapsamında, Aydın ilinde bulunan tüm büyükbaş hayvanlar en az bir defa aşılanmıştır. İhtiyaç halinde Şap Enstitüsü Müdürlüğümüz tarafından aşı sevkiyatı yapılacaktır.

8038 sayılı “Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretime Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Karar” ile 8039 sayılı “T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin Karar” 30.12.2023 tarihli ve 32415 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Doğal afetlerden etkilenen üreticilerimizin 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve bu Kararlara dayanarak hazırlanan 2024/15 sayılı “Tarımsal Üretime Dair Faiz/Kâr Payı Destekli Yatırım Ve İşletme Kredisi/Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği” kapsamında kullandıkları sübvansiyonlu krediler/finansmanlar, ürünlerin doğal afetlerden etkilendiklerinin tespit edilmesi halinde Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi, usul, esas ve mevzuatı çerçevesinde, vade tarihinden/hesap devresinden/taksit tarihinden itibaren %25 oranında faiz/kâr payı indirimli olarak 1 yıl süreyle ertelenebilmekte, azami 5 yıla kadar %20 oranında faiz/kâr payı indirimli olarak taksitlendirilebilmektedir.

Bununla birlikte, söz konusu Tebliğ’de belirtilen doğal afetler arasında şap hastalığı yer almamakta olup şap hastalığından kaynaklı zararlar bu kapsamda değerlendirilmemektedir.